

MOTINOS DIENA

Motinos diena – susikaupimo diena: mažųjų, paauglių ir subrendusių. Esmėje tai ne tik vaikų, bet ir suaugusių šventė subrendusių, gyvenimo pamokytų ir galbūt jo pamokų neįsisąmoninusių šventė:

Prisirišimas, meilė, pagarba motinai niekad nėra vienodai pastovus, nors motinos meilė vaikui, ištikimybė jam, noras gero lydi jį visą gyvenimą. Nežiūrint kaip didelė bus šeima, motinos meilės pakanka visiems – sūnums ir dukterims.

Ar ne iš amžių ūkanų atklydo gamtos reiškinių sudvasinimas motinos simboliu? "Saulutė-močiūtė", "Žemė-maitintoja", netgi vélesni "Alma Mater" ir pagaliau "Motina - tėvynė". Visa tai liudija žmonių kalboj apie siejimą motinos vardo su tuo, kas yra pastovu, tvirta bei taurinančio gyvenime.

Motina – naujos gyvybės brandintoja, žmonių padermės išlaikytoja. Jos dėka nei didžiausios gamtos nelaimės, nei karai, nei marai neįstengė nušluoti žmogaus nuo žemės planetos paviršiaus.

Jei Motinos Diena – pilkojo žmogaus šventė, tai lietuvės motinos kelias tik papildo, paryškina bendrą visai žmonijai nueitą tarpinį.

Lietuvė motina šimtmečių būvyje irgi stovėjo gyvenimo šešėlyje. Ji neiškilo, kaip Kleopatra, Kotryna Didžioji ar Elzbieta I į vadovaujančias politines viršūnes. Tačiau dvasinės kultūros puoselėjimo bei palaikymo prasme jos vaidmuo ypatingai ryškus.

Narsi, atkakli lietuvių tauta kadaise laužė sprandus įsibrovėliams atėjūnams, bet kartu dosniai "dalino brolio kūnus svetieniems kapams". Šeimos židinio saugotoja lietuvė motina, likusi su vaikais ir seneliais, slapstėsi miškuose priešui deginant sodybas. Perkentė bado, maro laikmečius ir nežiūrint priespaudų, baudžiavų ir kitų primestų negerovių išlaikė savo kalbą, papročius, tikėjimą, iki pat laisvės ryto.

Lietuvė motina išliko tautos legendose. Birutė, Gražina, Živilė, Pilėnų moterys – kilnūs tėvynės meilės pavyzdžiai. Ji žengė drauge su vyrais ir kultūriniuose baruose, šviesdama ir dorindama liaudį.

Todėl Motinos Diena nėra mums vien rimties diena. Ji yra pažado sau, atšakaitos savo tautai diena.

Vyturys

GEGUŽĖS MĖNESIS — MARIJOS GARBEI

J. Vaišnora, M.I.C.

Pagarba Marijai, Dievo Sūnaus Motinai, slenkant amžiams vis labiau didėjo. Jos garbei buvo sukurtos gražiausios maldos, giesmės, įvestos šventės, pastatytos jos vardo bažnyčios, įkurtos brolijos, pavesta ne vien tik viena savaitės diena – šeštadienis, bet ir visas ištisas gegužės mėnesis. Bažnyčia šį gražiausią pavasario mėnesį parinko ypatingam Marijos garbinimui

ne atsitiktinai. Tas metų laikas, kai gamta atbunda, pasipuošia gražiausiais žiedais, labiausiai tinka pagerbti tai, kurią Bažnyčios liturgija vadina Jeriko rože, Libano kedru, kvapiu cinamono ir balsamo medeliu. Kadangi gamta išsiskleidžia visu savo grožiu ypač gegužės mėnesį, tai jis ir yra paskirtas mistinei rožei pagarbinti. Kasdienės šio mėnesio pamaldos Marijos garbei yra vadinamos gegužinėmis pamaldomis. Gegužės mėnesį Bažnyčia ragina tikinčiuosius rinktis į

SEMANARIO MŪSŲ LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje Cz.1.000,-

Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikoje 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cz. 600,00

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anúncios) mokami už skilties (Coluna) centimetru Cz. 80,00

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako. Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taisy bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVENAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Juventus, 28 Parque da Moóca - CEP 03124

São Paulo - Brasil

Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Administrador: PETRAS RUKŠYS

Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina Cz.30.00

Į P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.

Į tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cz.1.500,00

mokami už skilties (Coluna) centimetru Cz. 80,00

tai pasisako prieš bet kokio to mėnesio profanaciją, jis esąs skirtas Marijos garbei.

Laikui bėgant atsirado pamaldžių asmenų, kurie gegužės mėnesio Marijos garbinimui yra parašę knygelių — vadovėlių su nurodymais, kaip reikia šis pamaldumas atlikti. Ypač tuo pasižymėjo italai jėzuitai. Vienas jų Muzzarelli 1785 m. išleido knygėlę vardu "Gegužės mėnuo" ir ją laišku išsiuntinėjo visiems Italijos vyskupams prašydamas įvesti gegužines pamaldas jų vyskupijose. Pirmiausiai Romoje gegužinės pamaldos pradėtos jėzuitų kolegijos studentų bažnyčioje. Iš ten greitai jos paplito po visas Romos bažnyčias, o iš čia ir po kitus Europos kraštus. Pop. Pijus VII 1815 m. gegužinių pamaldų praktiką aprobavo visai Bažnyčiai ir jose dalyvaujantiems suteikė gausių atleidimų.

Lietuvoje gegužinės pamaldos pirmiausiai įvestos buvusioje Seinų vyskupijoje, kai tos vyskupijos valdytojas Butkevičius, būdamas Romoje matė, kaip ten atliekamos gegužinės pamaldos, ir grįžęs tuojau jas įvedė Seinų vyskupijos bažnyčiose. Seinus tuojau pasekė Vilnius ir Žemaitija. Tai įvyko apie 1855-60 metus.

Tuojau gegužinių pamaldų reikalui buvo sukurta gražioji giesmė "Sveika Marija, Motina Dievo...", atsirado vad. mojinių knygelių su kiekvienos dienos skaitymais, litanija, giesmėmis. Plačiai Lietuvos katalikų vartotoje malda knygeje "Šaltinis" yra nurodymas, kaip gegužines pamaldas atlikti: "Kurie negalėsite per darbus dienos to gražiausio mėnesio lankyti bažnyčią ir ten būti pamaldumo

Marijos šventoves, prie jos altorių, paveikslų ir nešti jai ne tik iš laukų surinktas, bet dvasines gėlių puokštes — maldas, prigimties ir malonės žiedus. Nekalčiausiai ir Skaisčiausiai Mergelei Marijai, Dievo Motinai.

Gegužės mėnesio pamaldumas į Mariją nėra grynai liturginis. Jis priklauso prie taip vadinamų pridedamųjų pamaldų, atliekamų kiekviename krašte pagal to krašto papročius ir visada savo gimtąja kalba. Tačiau šis pamaldumas, kadangi yra visuotinis, įvestas visoje Bažnyčioje, savo pobūdžiu priartėja prie bendrųjų Bažnyčios pamaldų.

Čia trumpai susipažįstame su gegužinių Marijos garbei pamaldų kilme ir istorija.

Ištiso mėnesio Marijos garbei paaukojimo, kaip ir kitų Marijos garbinimo formų, reikia ieškoti Rytuose. Jau V amžiuje Mažosios Azijos kop-tai ištisą mėnesį, vadinamą Kiahc (gruodį), kuris gamtos atžvilgiu atitinka mūsų gegužės mėnesį, buvo skyrę ypatingai Marijos garbei. Tradicija sako, kad šią pamaldžią praktiką yra įvedęs šventas Kirilas Aleksandrietis, tasai uolusis Marijos Dievo Motinos garbės gynėjas prieš Nestorijų. Iš vėlesnių amžių žinoma, kad Bizantijos imperijos graikai Mariją ypatingai

garbindavo rugpiučio mėnesį, nes jame buvo svarbiausioji ano meto Marijos dangun paėmimo šventė.

Vakaruose Bažnyčia pavesdama Marijos garbei gegužės mėnesį, pastatė šį pamaldumą prieš pagonių pavasario šventę Florą, kuri Romos imperijoje buvo švenčiama balandžio mėnesio gale ir gegužės mėnesio pradžioje. Jos metu cirkuose buvo rengiami žaidimai, o liaudis, pasipuošusi galvas gėlių vainikais keldavo orgijas, vadinamas Florealia. Nors pagoniškos florealijų šventės, krikščionybei įsigalėjus, buvo panaikintos, tačiau jų pėdsakai dar buvo užsilikę liaudies papročiuose iki XVI amžiaus, kaip matyti iš Milano arkivyskupo šventojo Karolio Boromiejaus, kuris smarkiai kovojo su tomis pagoniškomis liekanomis.

Marijos garbinimo gegužės mėnesį idėją pirmasis išryškino Ispanijos karalius Alfonso X savo poemoje "Cantegas de Maria", kurioje Marija lyginama su gegužės mėnesio grožiu. Bet gegužės mėnesio pamaldumo į Mariją atbalsį randame ir viduriniuose amžiuose, ypač vokiečių mistikų, kaip Henriko Seses ir kitų raštuose. Kitas vokiečių Wolfgang Seidl 1549 Munchene išleido knygą "Marius Spirituales", kurioje griež-

CIRURGIOS DENTISTAS

Dr. Jonas Niciporciukas

Dr. Paulo R. Niciporciukas

Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206 - 1o and.

V. Prudente - Fone: 273-6696

FÁBRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvras de todos os tipos. para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-1886

dalyviais, tai įveskite tas pamaldas jūsų namuose ir sodžiuose. Papuoškite gražius altorėlius parinktoje koplytėlėje (jei tokią kaime turite) arba švariose seklyčiose, švenčiausios Marijos paveikslą gražiai apkaišę, žvakes prieš jį uždegę, ir visi draugėn susirinkę užgiedokite šią giesmę: Sveika Marija, Motina Dievo...

Tokio paraginimo Lietuvos katalikai paklausė. Senesnio amžiaus žmonės gali papasakoti, kaip seniau, kada niekas nedraudė tikėti ir melstis, tiek bažnyčiose, tiek kaimuose ir namuose per ištiesią mėnesį aidėjo žmonių maldos ir giesmės Marijos garbei. Deja, šiandien bent ne bažnyčioje viešai tas yra draudžiama, kad neerzintų ateistų įsitikinimų. Tačiau, negalint viešai, draugėje pagarbinti Mariją per ištiesią mėnesį ypatingomis pamaldomis, bent kiekvienas privačiai gali aukoti savo ne tik maldas, bet ir dvasines kančios, priespaudos aukas, kurios atstos kitados buvusį viešą pamaldumą, kurį Lietuvos katalikai taip mylėjo ir brangino.

Mums visiems tinka Romos Vikarijaus kardinolo Del'Acqua žodžiai, kuriais jis ragina tikinčiuosius uoliai dalyvauti gegužinėse pamaldose. Tarp kita ko jis sako: "Marijos buvimas Bažnyčioje labiausiai turi būti jaučiamas sunkiais momentais. Šiandien daug yra sunkenybių Bažnyčioje ir visuomenėje. Marija tesuminkština širdis, kad baigtųsi neapykanta ir klasių kovos, o įsiviešpatautų laisvė ir visuotinė meilė".

ESTAI IR LATVIAI PAMINI 1949 M. IŠVEŽIMUS

Pabaltiečių Pasaulio Tarybos biuras Europoje pranešė, kad kovo 25 d. Taline ir Rygoje buvo viešai paminėti prieš 39 metus įvykusieji masiniai išvežimai iš Pabaltijo valstybių. Iš Lietuvos gauta žinių, kad ten kai kuriose bažnyčiose įvyko pamaldos už išvežtuosius, bet demonstracijų nebuvo.

Deportacijų sukaktį Estijoje minėti ragino "Molotov-Ribentropo paskelbimo grupė (MRP-AEG)", o Latvijoje "Helsinkio 86" grupė. Šį sykį net ir kai kurios oficialios organizacijos, kaip, pvz., latvių rašytojų sąjunga, pasisakė už deportacijų minėjimą.

1949 m. kovo 23-25 d. iš Estijos, Latvijos ir Lietuvos buvo išvežta į Sibirą daugiau negu 100,000 žmonių, įskaitant daug moterų ir vaikų. Latvių kompartijos dienraštyje Cina kovo 4 d. išspausdintame straipsnyje pareiškta, jog iš Latvijos deportuota 43,231 žmonių. Išvežimų tikslas buvęs "sunaikinti latvių smulkiąją buržuaziją kaip klasę". Latviai buvę išvežti gyvuliniais vagonais, po 40 žmonių vagone, į darbo stovyklas Sibire. Jos prilygo sunaikinimo stovykloms, nes dauguma išvežtųjų negrižo.

Kovo 25 d. latvių nepriklausomybės paminklą Rygoje apsupo milicija, pasiryžusi sutrukdyti masinę demonstraciją. Apie 1500 žmonių susirinko netoli paminklo, bet juos išvaikė saugumo daliniai. Apie pusę septynių vakaro milicija leido pavieniams senesniems žmonėms padėti gėlių prie paminklo. Jaunuoliams kelias liko užblokuotas.

Apie 2000 žmonių Taline susirinko prie rašytojo Tammsaarės paminklo. Jau praėjusią dieną buvo trumpam laikui suimti keli MRP-AEG grupės nariai. Žinoma veikėja Lagle Parek buvo suimta demonstracijos metu.

Anksčiau estų kompartijos ideologinis vadovas atmetė "nepriimtina" MRP-AEG grupės pasiūlymą televizijoje diskutuoti slaptus Hitlerio-Stalino pakto protokolus.

(ELTA)

PABALTIO KLAUSIMAS JUNGTTINIŲ TAUTŲ ŽMOGAUS TEISIŲ KOMISIJOJE

Pabaltijo okupacija buvo pakartotinai linksnuojama Ženevoje vasario ir kovo mėnesį Ženevoje įvykusioje Jungtinių Tautų komisijos žmogaus teisių klausimais sesijoje. Apie Pabaltijį vasario 8 d. kalbėjo JAV delegatas Dennis Goodman. "Negalvokim, kad laisvo apsisprendimo teisė niokojama tik Afrikoje, Azijoje, ir Pietų Amerikoje," priminė jis. "Europoje, Estijos, Latvijos ir Lietuvos respublikoms jau beveik 50 metų paneigta jų laisvo apsisprendimo teisė; ypač žiauru, kad šitos nedideinės šalys prarado tą teisę Stalino Sovietų Sąjun-

B. Brazdzionis

MOTINAI

*Motina, man saulė tavo veidą mena,
Vargo raukšlės šviečia kaip žvaigždžių
keliai.*

*Visa šitos žemės klaidų kelią mano
Tegu švies man tavo veidą spinduliai.*

*Motina, man žemė tavo vardą sneka,
Vyturėliai čiulba jį gražiai kasryt,
Aidas man krūtinėn tartum laimė teka
Ir per širdį eina kaip rasa skaidri.*

*Motina, man geles tavo meilę šlama,
Už tave pasauly kas karščiau mylės?
Nepalik našlaičio, nelik vieno, mama,
Niekur neik, motule, dar iš tos šalies.*

*Tau širdim už širdį, tau vargu už varga,
Meilę tau už meilę atiduot einu,
Kaip obels viršūnė paguost galvą marga
Ir panešti žemės mirstančių dienu.*

COMERCIAL SVEIKAS LTDA.

BEBIDAS FÍNAS EM GERAL, NACIONAIS E ESTRANGEIRAS

WISKIES - CHAMPANHES - CONHAQUES - LICORES - AGUARDENTES
CERVEJAS - REFRIGERANTES - SUCOS - AGUAS MINERAIS - ETC.

ACEITAM-SE ENCOMENDAS PARA FESTAS EM GERAL
CASAMENTOS, BATIZADOS, ANIVERSÁRIOS, CONFRATERNIZAÇÕES, ETC.

PROGRAME SUA FESTA E
DEIXE AS BEBIDAS SOB NOSSA RESPONSABILIDADE.

Rua Manaiás, 7 - CEP 03140 - Fone: 215-6227 - Vila Zelina - S. Paulo

Dra. HELGA HERING

MÉDICA - GYDYTOJA

HOMENS SENHORAS CRIANÇAS

Rua Quartim Barbosa, 6 - B. do Limão
Fone: 265-7590

De 2a a 6a. das 8 às 12 hs. e das 14 às 18 hs.

KALBAMA LIETUVIŠKAI

gos ir Hitlerio Vokietijos sandėrio pasėkoje. Nors Stalino įpėdiniai tariamai atmetė jo pasibaisėtiną politiką, jie niekad nesugrąžino grobio, kuris atiteko Sovietų Sąjungai pasirašius cinišką paktą su nacizmu".

Atsakydamas į SSRS, Kubos ir Nikaragvos puolimus JAV delegacijos vadovas, buvęs Fidelio Castro kalinys, ambasadorius Armando Valladares vasario 9 d. pareiškė: "Ne mes pastatėm Berlyno, Siena. Ne mes užpuolėme ir okupavome Pabaltijo respublikas. Ne mes užpuolėme Lenkiją, ne mūsų tankai įsiveržė į Prahą, ar sušaudė ir po savo vikšrais sutriuškino 60,000 vengrų".

"Kalbėkime apie Pabaltijo respublikas", tešė Valladares. "Jos papuolė į Maskvos nagus ryšium su Stalino-Hitlerio paktu. Dėl šio pakto, dešimtus tūkstančių tų respublikų pradingo Sovietų Gulage. Pastaraisiais metais, KGB užgniauzė protesto demonstracijas prieš sovietų okupaciją. Aktyvistai, kaip Gunar Astra, Mart Niklus ir Balys Gajauskas, yra kalinami psichiatrinėse ligoninėse, konclageriuose, kalėjimuose, ar nutėmime".

"Jie kalba mums apie Mikronezija", pareiškė Valladares. "Mes mielai palyginسیم laisvą apsisprendimą Mikronezijoje su laisvu apsisprendimu Pabaltijo respublikose ar bet kokioje kitoje Maskvos imperijos dalyje".

Sesijos darbuose, kaip SSRS delegacijos narys, dalyvavo ir "Lietuvos TSR užsienio reikalų ministro pavaduotoju" tituluojamas Rimgaudas Mališauskas. Savo kovo 10 d. išspausdintame pasikalbėjime su Tiesos korespondentu, Mališauskas nurodė į "grubaus ir masinio žmogaus teisių pažeidimo" faktus. Jis kalbėjo ne apie Lietuvą, o apie... "kontras" Nikaragvoje. Visa diskusija apie Pabaltijį liko nepaminėta. Mališausko titulas ir jo dalyvavimas J. T. diskusijose nėra atsitiktiniai. Pagyvėjus pabaltiečių patriotinio sąjūdžio veiklai, Maskva stengiasi tarptautinėje arenoje pabrėžti Lietuvos, Latvijos bei Estijos "autonomiją" ir jų savarankiškų diplomatų veiklą.

(ELTA)

SKAITYK IR PLATINK

"MŪSŲ LIETUVA"

NAUJOS KNYGOS

Skomal, Susan Nacev and Edgar C. Polome, eds. PROTO-INDO-EUROPEAN: THE ARCHAEOLOGY OF A LINGUISTIC PROBLEM. Studies in Honor of Marija Gimbutas. 400 psl. Kaina – 65 dol. Gaunama per leidėjus: The Journal of Indo-European Studies, 1133 13th Street, N.W. C-2, Washington, D.C. 20005. Už 28 dol. knygą galima užsakyti per dr. Mariją Gimbutienę, 21434 Entrada Road, Topanga, CA 90290.

Marija Gimbutienė

Marijai Gimbutienei, pasaulinio garso Europos archeologijos, tautotyros ir religijų istorijos mokslininkei pagerbti neseniai buvo išleista knyga ("festšriftas"), kurią redagavo Susan Nacev Skomal ir Edgar C. Polome, knygai parašė ir įvadinčius straipsnius. Knygoje spausdinama 17 studijų: A. Richard Diebold, Jr., "Linguistic Ways to Prehistory" Winfred P. Lehmanm "Linguistic and Archeological Data for Handbooks of Proto-Languages", János Nemeskéri ir László Szathmáry "Antropological and Demographic IE Transition of the Danube Basin", Nikolai Ja. Merpert "Ethnocultural Change in the Balkans" Eneolithic and the Early Bronze Age", Sandor Bokonyi "Horses and Sheep in East Europe in the Copper and Bronze Ages". Homer L. Thomas "The Indo-

Europeans – Some Historical and Theoretical Considerations", János Makkay "The Linear Pottery and the Early Indo-Europeans", Eric P. Hamp "The Pig in Ancient Northern Europe", Ralph M. Rowlett "Grave Wealth in the Hordenska Group of Sub-Carpathian Corded Ware", Christopher Hawkes "Archaeologists and Indo-Europeanists: Can they Mate?", Edgar C. Polome "Who are the Germanic People?", Gregory Nagy "The Indo-European Heritage of Tribal Organization: The Greek polis", Bruce Lincoln "On the Scythian Royal Burials", Calvert Watkins "Linguistic and Archaeological Light on Some Homeric Formulas", T.L. Markey "Morning, Evening and the Twilight Between", Wolfgang P. Schmidt "Indo-European" – 'Old European': The Reexamination of Two Linguistic Terms", Colin Renfrew "Old Europe or Ancient Near East? The Clay Cylinders of Sitagroi". Pabaigoje pateikiama Marijos Gimbutienės biografinė, jos "curriculum vitae" ir jos iki šiol išspausdintų darbų bibliografija.

FILOLOGAS PERSEKIOJAMAS UŽ DALYVAVIMĄ DEMONSTRACIJOSE

Iš Lietuvos pranešta, kad "Vyturio" leidykla Vilniuje, vykdydama KGB nurodymus, "nubaudė" filologijos mokslų kandidatą Algimantą Vaišnorą už dalyvavimą rugpiučio 23 d. demonstracijoje, išbraukdama iš išspausdinto 1988 m. leidinių plano jo iš italų kalbos išversta Giovanni Verga romaną "Kalnų karbonarai".

Gruodžio 3 d. Vaišnoras atsisakė įsileisti į savo butą tris moteris, kurios sakėsi dirbančios "butų eksploatacijos tarnyboje" ir norinčios pasikalbėti apie jo dalyvavimą Vilniaus ir lapkričio 18 d. Rygos demonstracijose.

Gruodžio 9 d. Vaišnoro žmoną Teofiliją, pameistrę Vilniaus pieno kombinato, kamantinėjo KGB darbuotojas. Jis jai priekaištavo už jos vyro su vaikais dalyvavimą Vilniaus demonstracijoje ir tvirtino, jog jis ten elgėsis "labai agresyviai". Jos, kaip žmonos, pareiga esanti sudrausminti savo vyrą.

(ELTA)

MŪSŲ LIETUVOS PRENUMERATĄ GALIMA UŽSIMOKĖTI TAIP PAT V ZELINOS PARAPIJOS KLEBONIJOJ.

ADILSON PUODŽIUNAS

ADVOGADO

INVENTARIOS, CAUSAS CIVEIS
CRIMINAIS, TRABALHISTASRUA RUI BARBOSA Nº 161
S. CAETANO DO SUL – SP
CEP. 09530 FONE:441-6790

ANGIE

GIRCKUS & CIA. LTDA.

CONFECÇÃO MASCULINA E FEMININA

MODAS

Rua Solon, 773
CEP 01127

Fone: 221-6377

Bom Retiro

São Paulo – Capital

LIETUVOS KURORTAS

Druskininkai

Pietinėje Lietuvos dalyje, prie didžiausios upės Nemuno įsikūręs svarbiausias kurortas – Druskininkai. Kurortas garsus savo mineralinio vandens šaltiniais, gydomuoju purvu, įrengtomis sanatorijomis ir gydyklomis.

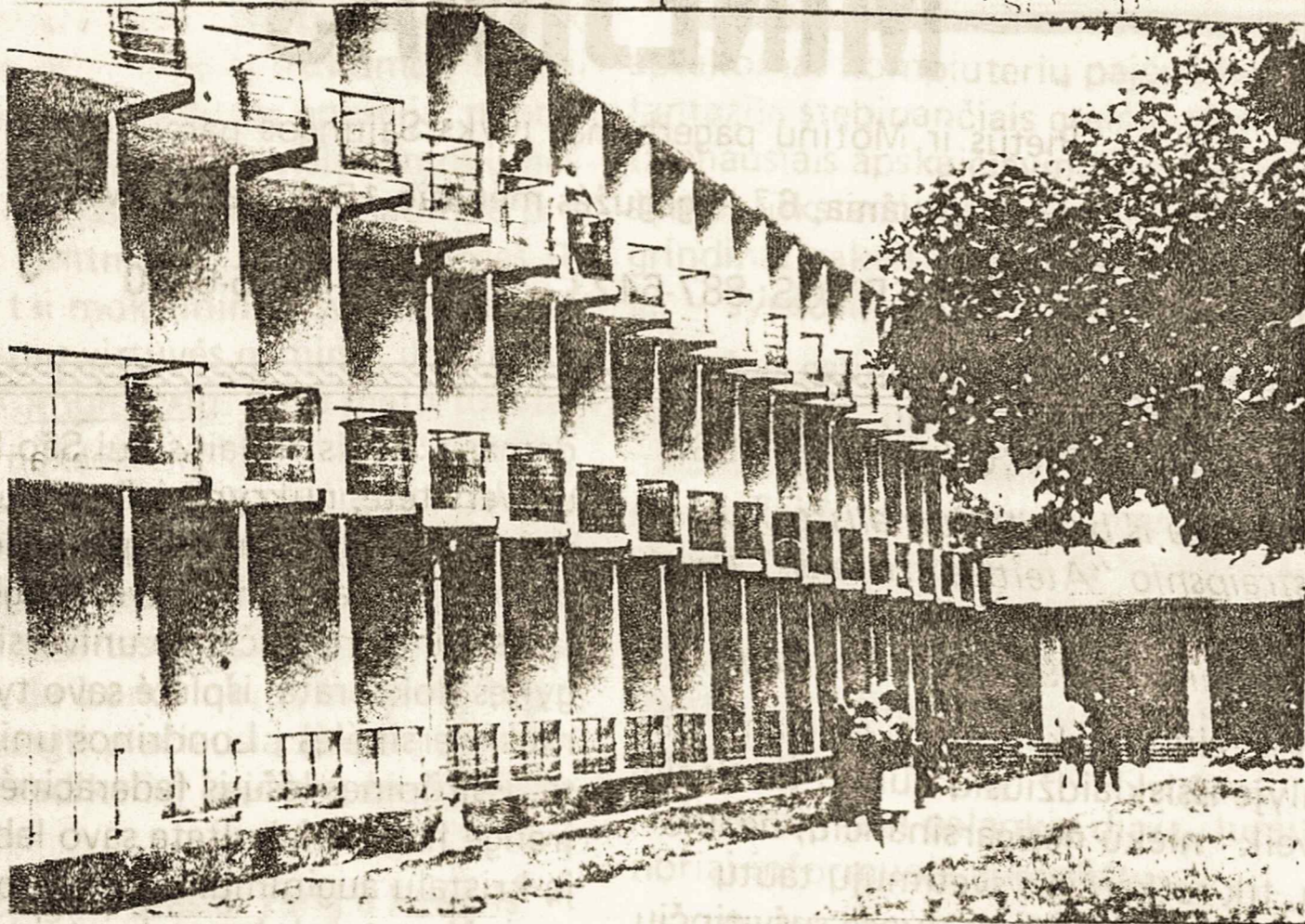
Palaidojus mūsų mielą narę

MARIJA BRASLAUSKIENĖ

Reiškiame gilią užuojautą Reginai, Mirnai, Rikardui ir Eduardui su šeimomis.

Drauge liūdime ir prisimename maldoje.

Mokos Maldos Apaštalvimas

The Pusynas Sanatorium

Druskininkų Pušyno Sanatorija

Įvairūs pasakojimai apie "stebuklingus" Druskininkų vandenį sklido jau gerai seniai. Vietiniai gyventojai buvo pastebėję, kad sūrus šaltinių vanduo užgydo žaizdas, gerina savijautą. Istoriniai šaltiniai tvirtina, kad dar XVII a. vietiniai gyventojai šiais vandenimis ne tik patys gydėsi, bet ir teikdavo pagalbą aplinkinių vietovių gyventojams. XVIII a. garsas apie Druskininkų gydomuosius vandenį pasiekė Vilnių ir net Varšuvą. Lenkijos ir Lietuvos karalius Stanislovas Augustas 1790 m., savo asmeniniam gydytojui įsakė ištirti Druskininkų šaltinių vandenį. Bet dėl nedkingos istorinės galimybės Lietuvą okupavo rusai ir taip šis tyrimas buvo sulaukytas. Tik 1835 m. šaltinius ištyrė ir rezultatus paskelbė Vilniaus medicinos akademijos profesorius I. Fonbergas. Tyrimų pagrindu 1837 m. buvo patvirtintas projektas paversti Druskininkus kurortu. Tai gi šie metai ir laikomi oficialia Druskininkų kurorto ir miesto įkūrimo data. 1838 m. kurortas jau turėjo kelias vilas ir gydyklą su 14 vonių.

Didelę reikšmę kurorto vystymuisi turėjo 1862 m. nutiestu geležinkelio linija.

Peterburgas – Varšuva, ėjusi vos 16 km nuo miestelio. Kurorto svečiams nuo Paviečės stoties buvo nutiestas specialus kelias, kuriuo kursuodavo diligentai. XIX a. pabaigoje Druskininkai buvo vienas žymiausių Rusijos kurortų, turinčių miesto teises. Tai gi Rusijos aristokratai ir įvairūs turtingieji josios tarnautojai vykdavo į Lietuvos Druskininkus poilsui. Tokiu kurortas pasiliko ir po 1920 m. lenkams okupavus Vilniaus kraštą.

Druskininkai garsūs ir tuo, kad čia savo vaikystę ir jaunystę praleido žymus Lietuvos kompozitorius ir dailininkas Mikalojus Konstantinas Čiurlionis.

Didžiulę reikšmę turi Druskininkų gamtos turtai: mineraliniai vandenys, gydomieji purvai ir specifinės klimatinės sąlygos. Mineralinių šaltinių yra kelias, jie skiriasi įvairių ištirpusių druskų ir kitų mineralinių medžiagų koncentracija.

Didelio populiarumo susilaukia gydomieji purvai, kuriuos sudaro durpėmis, sumaišytas su atitinkamu mineralinio vandens kiekiu.

KS-
s,
dė-

• Kas bėga nuo lietuviškos spaudos, bėga nuo savo tautos

Vyturys

KULTŪRINIS KAZIMIERINIS FONDAS

1985 metų rugpiūčio 25 dieną, São Paule įsisteigė KULTŪRINIS KAZIMIERINIS FONDAS (KKF) – FUNDO CULTURAL CASIMIRIANO. Fondui pradžia sudarė Kazimierinių Metų Ruošos komiteto pirmininko, kun. Pr. Gavėno, įnašas – Cr.1.000,000.

Fondo tikslas – KKF-das turi tikslą sudaryti finansinę paramą lietuviškam kultūriniam veikimui, ypač spaudos, mokyklų ir, ben drai, jaunimo reikalams.

Fondo kapitalas – KKF-do kapitalą sudaro laisvas tautiečių bei kitų tautiečių įnašas, palikimai, tam tikslui renkamos aukos.

Kapitalas lieka nejudomas; tik kapitalo uždarbis galės būti panaudotas aukščiau numatytiems tikslams.

Fondo administravimas – KKF-dą globo, valdys ir administruos šv. Kazimiero parapijos atsakingi ir teisėti pareigūnai.

Fondo likvidacija – Jei užsibaigtų ir pranyktų numatyti tikslai čia, Brazilijoje, KKF-do kapitalas būtų perleistas panašiais tikslais veikiančiom organizacijom kitur.

PAGERBKIME SAVO MIRUSIUOSIUS IRAŠYDAMI JUOS Į KKF FONDA.

POSTO DE SERVIÇOS

SOUZA LTDA.

Rua Voluntários da Pátria, 1275
Santana

Tel. 290-4899

VI PLJ KONGRESO STUDIJŲ DIENOS VAIZDAI, DARBAI IR PRISIMINI- MAI

Dr. Antanas V. Stepanas,
VI PLJK-o Studijų Dienų Koordinatorius

Šeštasis Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas nudundėjo istorijos puslapių linkme. Dulkės jau nusėdo. Kongreso darbuotojai nusišluostė prakaitą; atstovai sugrįžo namo. Visi įstojo vėl į savo kasdienybės vagas. Australijos egzotika, Kongreso maišatis ir Studijų Dienų darbai, naujos draugystės -- visa ta Kongreso tikrovė -- pavirto jausmingai išgyventais prisiminimais.

Tuo tarpu, išėivijos lietuvių visuomenė užėmus kvapą laukia -- laukia atsakymo į rūpimą klausimą: Ar Kongresas pasiseks? Ar piniginės aukos pavirs gera investacija? Ar rengėjų darbai ir rūpesčiai pateisinti? Ar atstovų širdyse įdiegta tautinio idealio sėklė išaugs į tautinės sąmonės ažuolą, kuris atrems išėivijos lietuvių prieš nutautėjimo audras, kuris atrems pačią Lietuvą prieš okupanto slėgimą?

Tikslų atsakymų į šiuos klausimus teks laukti kol laiko eigoje jie palengva patys atsiskleis. Dabar galima įvertinti Kongresą, tikrai pagal tai ar jisai, ir specifiskai jo Studijų Dienos, atsiekė užbrėžtus tikslus. Tie tikslai buvo paskelbti Kongreso VADOVE:

1. Atstovus informuoti apie Lietuvą ir lietuvius;
2. Įdiegti jiems praktiškos tautinės sąmonės jausmą;
3. Skatinti juos sukurti konkrečius veiklos tarpkongresinei veiklai.

Naudojant šį matą, šio straipsnio autorius drąsiai konstatuoja, kad VI PLJ Kongreso Studijų Dienos, ir pats Kongresas, pasisekė. Tai liudija:

1. Studijų Dienų prelegentų pristatytos, ir pačių atstovų išsamiai išnagrinėtos bei išdiskutuotos, tautinės informacijos;
2. Atstovų sąžiniškas įsijungimas į Studijų Dienų programą, baigiant su demonstracija prie Sovietų ambasados, kur entuziastiškai pasireiškė jų praktiškas tautiškas;
3. Studijų Dienų protokole užfiksuoti atstovų Nutarimai ir Veiklos Projektai. (bus daugiau).

LIETUVIAI MOKSLŲ PIRAMIDĖSE

Ištrauka iš brazilo žurnalisto J. Arruda straipsnio "Ateities kristalai", išspausdinto "Mokslų ir Kultūros" žurnale "Eureka" 1987 m. 4 nr. Red.

Visi žinome, kad turim plačiame pasaulyje išsisklaidžiusių kuklių tautiečių, beveik nieku nesigarsinančių, nežinomų, tik retkarčiais svetimųjų tautų mokslo-kultūros žurnaluose sušvitinčių atliekamais darbais...

Mokslo švitulių esama ne tik Europoje, Amerikose, bet ir toje, kone visų užmirštamoje Brazilijoje. Redakcijoje gautas "Eureka" mokslų žurnalas iš Brazilijos, garsinantis lietuvi. Viršelyje ir vidaus lapuose žurnalistas Arruda rašo apie Londrinos valstybinio universiteto prorektorius ir mokslus baigusius -- toliau besigilinančių kurso direktorių fizikos mokslų dr. prof. Klemensą-Rimgaudą Juraitį, plačiai garsėjantį moksliniais išradimais...

Prof. dr. Juraitis, 41 metų amžiaus, jau prieš eilę metų susidomėjo savitu cheminiu būdu kristalų auginimu. Ruoš-

damasis magistro laipsniui São Paulo universitete, nukrypo į šią sritį, nujausdamas mokslo neatidengtas plačias galimybes. Su pagyrimu gavęs magistro laipsnį ir tame pačiame universitete apgynęs doktoratą, išplėtė savo tyrinėjimus. Persikėlęs į Londrinos universitetą, išsirūpinęs lėšų iš federacinės valdžios įrengė fizikos fakultete savo laboratoriją kristalų auginimui ir jų savybių tyrimui. Nenutraukdamas kontakto su turtingomis São Paulo universiteto laboratorijomis, tęsė mokslinius tyrimus. Pagrindinis užmojis -- išauginti kristalus tobulus superlaidininkus elektrai. Tiems tyrinėjimams jau yra pašventęs tūkstančius darbo vaiandų, dažnai labai primityviose sąlygose, be atitinkamos instrumentacijos, braziliskame varge mokslui.

Mokslininkas pirmiausia apgailestauja sąlygas, stoka išteklių ir laiko, kai prieš metus buvo įtrauktas į administracinį universiteto darbą -- nuo to labai nukentė moksliniai jo tyrinėjimai, nors gavo aukšto mokslinio lygio talkininkų. Jo cheminiu būdu tiriami mažybiniai elementai, vadinami kristalais "quasi-dimensionais..." (beveik vienos dimensijos superlaidininkais). Jeigu pavadinimas beveik nieko aiškaus nepasako, yra mįslė, jo tyrinėjimai atidengia paslaptis, iškelia galingos šviesos sruogas į dar neištirtą nežinomą. Visi tie eksperimentai yra tęsinys pirmųjų Juraičio išradimų.

PRANEŠAMA

KAD, PAKEITUS VILA ZELINA PAVADINIMĄ Į PARQUE LITUÂNIA, VISIŠKAI NEREIKĖS KEISTI NEJUDOMOJO TURTO NUOSAVYBĖS DOKUMENTŲ (ESCRITURAS DOS IMÓVEIS ANTIGOS).

PARDUODAME

AUTOMOBILIAMS

LIPINĖLIUS -- Adesivos

SKYDELIUS su grandinėmis

Chaveiros com emblema Vytis.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJŲ

CHOPPERIA ALEXCHOPP LTDA.

CHOPP -- PIZZA -- QUEIJOS -- FRIOS

RESERVAS PARA FESTAS -- MUSICA AO VIVO

Rua SOLON 1062 -- Bom Retiro -- Tel. 223-2333

mų 1983 m. São Paulo universitete. Dabar, gilindamas tą skalę, kaskart didesniu galingumu tobulina superlaidininkų pajėgumą.

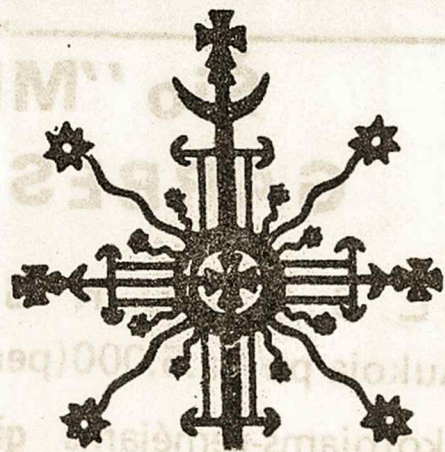
Tik dabar skelbiami jo išauginti kristalai (už tolygiai panašų išradimą vienas vokietis ir vienas šveicaras pernai gavo fizikos mokslų Nobelio premiją, lietuvis buvo apenktas tik dėl sąlygų nepalankumo, brazilų kalbos nepopuliarumo mokslo pasaulyje ir išteklių trūkumo.) aiškiai įgalina perkelti elektros energiją, neprarandant pajėgumo. Tų višlaidininkų jieskėjimas yra iššūkis mokslui jau nuo pradžios šio šimtmečio, sako Klemensas R. Juraitis, tai mokslininkų svajonė pagerinti elektrinių virtuvės gaminių iki sudėtingiausių kompiuterių. Šiuo metu tūkstančiai viso pasaulio eksperimentuojančių mokslininkų pabrėžia plačiausią galimybę (principe -- keramikos gaminiuose.), panaudojant neapsakomai žemą temperatūrą. Todėl tas UEL (Universidade Estadual da Londrina, tyrinėjimų tikslas yra žengti plačiausią žingsnį į mokslo ateitį, radikalčiai keičiant žmogiškąją buitį.

Ir tą žingsnį drąsiai žengia lietuviai.

Juraitis pabrėžė žurnalists, kad viso pasaulio mokslo centruose vyksta karštligiškas veržimasis -- jieskėjimas tiesioginių viršlaidininkų negalėjo nepaliesti ir Londrinos universiteto -- jo išrastieji kristalai padarė tiesiog fantastinį žingsnį. Faktas, kad jo viršlaidininkai ir jų ateities gamyba pramoniniu mastu yra realizavimas ilgų dešimtmečių mokslininkų svajonių.

Principinės viršlaidininkų funkcijos -- milžiniškas sunaudojamos energijos taupymas. Iš to išplaukia tiesiog neaprepiamos plačios galimybės. Iki šiol apie tai galvojo rik moksliniai svajotojai.

– Kaip jums atrodo, -- klausia Juraitis, -- nagnetiniai traukiniai, kabantys toli nuo savo elektrinių linijų ir be jokio pavojaus lekiantys neapsakomu greičiu. Mažyčiai, lengvučiai motorėliai su didžiais galingu pajėgumu, beveik nenaudojantys energijos... O kaip atrodo, ne-

Liūdesio valandą mirus mylimai mamytei, uošvei ir senelei

MARIJAI BRASLAUSKIENEI

reiškiame gilią užuojautą Eduardui, Rikardui, Mirnai ir Reginai su šeimomis ir drauge liūdime.

Buęs "Aušros" choras
Labdaros Ratelis

apsakomas kompiuterių pajėgumas su fantazija stebinančiais greičiausiais ir tiksliausiais apskaičiavimais? Visa tai ir šimtai tūkstančių kitų patobulinimų pagrindinai pakeis žmogiškąją buitį žemėje. -- šypsosi mokslininkas Juraitis.

Dabar galingiausias pasaulio kompiuteris CRAY, priklausantis NASAI, yra milžiniškos apimties. Panaudojant Juraitis viršlaidininkus, bus lengva performuoti į mikro-kišeninį. O mokslininkams tyrimams atsiveria neribota galimybė, neįmanomas įsivaizduoti pasaulinio masto sukrėtimas, panaudojant ir pritaikant jo išradimą.

Įbrides į jam palankią dirvą, Juraitis noriai informuoja žurnalistus:

– Paprasčiausias pavyzdėlis: dabar kiekviena transmisinė linija pirmame žingsnyje praranda mažiausia 15 /o energijos dėl panaudotų medžiagų. Mūsų ltaipu elektros jėgainė, kasdieną pagaminanti 12.000 megawattų energijos, tuojau sutaupyty 1800 mgw. per dieną. O tai daugiau, negu iš viso pagaminta Jupia jėgainė da Ilha Solteira...

– Viršlaidininkų panaudojimas -- atvers plačiausias galimybes elektros jėgos panaudojime, apšildyme ir visur, kur tik reikalinga jėga, šviesa, šiluma...

Pirmąsias teigiamas žymes išaugina muose kristaluose Juraitis pastebėjęs vieną 1983 m. liepos mėnesio vakarą, su didžiausiu užsidegimu ir įsigilinimu dirbdamas São Paulo universiteto laboratorijoje, talkinamas kadaise buvusio jo instruktoriaus Walterio Sano. Tuo metu, jam vykdant matavimus elektrinių laidininkų su jo kristalais, visa naudojamų mašinų ekvilibracija pasikeitė-sutriko. "Pirmu

momentu neturėjau jokio moksliskai realaus paaiškinimo, kokią slaptą nežinomą jėgą esu išauginęs šituose chemiskai atomine jėga tviskančiuose kristaluose. Svetima jėga ėmė veikti visus aparatus, staiga atsirado nepaprasto įtempimo parazitine jėga-srovė. Visa didžiulė universiteto laboratorija, -- šypsosi Juraitis, apvirto aukštyn kojom. Daugelis mokslininkų subėgo žiūrėti: kas gi naujo atsitiko? Ir tada žodžiais nenusakomu mokslininko nujautimu supratau, kad po daugelio tūkstančių mano įtempto darbo valandų -- gimsta NAUJAS mokslinis išradimas. Uždanga nukrito, ir žiedu prasiskleidė pirmoji išradimo ląstelė, į kurią Juraitis buvo pasinėres siela ir kūnu. Vertė. K.J.

"Tėviškės Žiburiai"

L I N K S M I A U

P a s d e n t i s t a

Dentistas (įleides vaikui vaisty, kad neskaudėty): O dabar vaikuti, būk kantrus, neverk. Tau dantuką ištrauksiu visiškai be skaudėjimo.

Vaikas: Aš tą jau seniai žinojau. Mano mama kas vakarą išima visus dantis ir neverkia. Vadinasi, jai neskauda.

G r a m a t i k a i r z o o l o g i j a

– Kokia kalbos dalis yra "kiaušinis"? -- klausia mokytojas ūkininko sūny.

– Tai yra daiktavardis.

– O kokios giminės?

– Tai, ponas mokytojau, paaškės tik tuomet, kai kiaušinis bus išperėtas.

Parinko Vyturys

EXCURSÕES "VILNIUS 88"

C E T E M A R e L U F T H A N S A A P R E S E N T A M 2 E X C U R S Ō E S

para este ano:

saidas 13 de junho e 11 de julho

R O T E I R O: Finlândia, Estonia, Letonia e Lituania(2 semanas;

mais Leningrado e Moscou

I N F O R M A Ç Ō E S: CETEMAR -- rua 7 de Abril, 342 -- 9º and.

Tel. 258-5955 com Dr. Vignola ou

tel. 241-2831 com Aleksandras Boguslauskas

MŪSŲ ŽINIOS

DOM LUCIANO ATSIŠVEIKINA

Gegužės 28 mielasis mūsų rajono vyskupas ir Brazilijos Vyskupų Konferencijos (CNBB) pirmininkas, Dom Luciano Mendes de Almeida, Šventojo Tėvo paskirtas Marianos arkivyskupu, gegužės 28 vyksta užimti savo naujos vietos.

Tačiau, prieš išvykdamas iš São Paulo, nori atsisveikinti ypač su lietuviais. Tai šio mėnesio 15, sekmadienį, dalyvaus atsisveikinimo pietuose, kuriuos klebonas kun. J. Šeškevičius ruošia Jaušimo Namuose. Pietūs numatyti 12,30 val. Kas nori juose dalyvauti, turi užsakyti klebonijoj (galimai iki gegužės 8 dienos).

SVEČIAI IŠ ČIKAGOS

Pakartojam informaciją apie Čikagos "Laiškų Lietuviams" ekskursiją į Pietų Ameriką (36 žmonės). Apsilankę Buenos Aires, gegužės 5 vyksta į Rio de Janeiro (Rio Othon Palace viešbuty, Av. Atlantica 3264, tel. 256.8812). Brazilijoj pasiliks iki gegužės 11 dienos.

Ekskursijos vadovas, t. Juozas Vaišnys, SJ, rašo: "Gegužės 8 d. yra sekmadienis, tai tą dieną norėtume lėktuvu atvykti į São Paulo, atlaikyti Mišias (Šv. Juozapo parapijoj) ir susitikti su lietuviais".

Tad laukime svečių iš JAV-bių.

ARTISTAI IŠ LIETUVOS BRAZILIJOS TV-JOJ

Lietuviškos muzikos artistai iš Lietuvos – Antanas Smolskus, Irena Milkevičiūtė, Lina Naikelienė ir Stasys Liupkevičius -- davė koncertą ir Brazilijos Televizijoj, Canal 2, Festa Baile programoj: dainavo, grojo skudučiais, kanklėm, birbyne, atskirai ir kartu. Dr. Antanas Šiaulys pristatė artistus, lietuviškus muzikos instrumentus ir kalbėjo apie Lietuvą. Programą TV Canal 2 perdavė praėjusį šeštadienį, per Festa Baile.

Televizijos vadovybė liko sužavėta lietuvių menu – ir užsiregistravo daug ilgesnė programą.

Šio "ML" numerio GARBĖS LEIDĖJAS

B. L. S A J U N G A – A L I A N Č A

Aukoja po Cz.5.000 (penkis tūkstančius) kas mėnesį

Aukotojams-rémėjams gili padėka ir geriausi linkėjimai

ML redakcija ir administracija

DAKTARAS SKADAS ATSIŠVEIKINA

Gydytojas dr. Bronius Skadas trumpai praneša ML-vai:

"Po 30 metų gydytojo darbo, sumaniau stoti pensijon ir emigruoju su žmona Šiaurės Amerikon – Kalifornijon. Tad prašau sustabdyti "M.L." siuntinį iki naujo pranešimo. Kartu siunčiu čekį dėl "M.L." paramos. Ir su pagarba atsisveikinu".

BRAZILIJA LIETUVOS TELEVIZIJOJ

Vaclovas Sakalauskas, Lietuvos kultūrinių ryšių su tautiečiais užsienyje draugijos "Tėviškė" pirmininkas ir Lietuvos artistų palydovas, parsivežė Lietuvon 5 valandų filmą iš Lietuvos artistų lankymosi Brazilijoj (su vaizdais iš lietuvių gyvenimo, kaip Choro 50-metis, Pavasario šventė Lituanikoj, Tėvų diena Sajungoj, Festa Baile, Kryžiaus pašventinimas Aparcidoj, Artistų koncertas keliose vietovėse); sudarys vaizdų montažą ir perduos (45 minutes) per Lietuvos televiziją.

AMERIKOS TFP GINA BALTIJOS KRAŠTUS

Šiaurės Amerikos Draugija TFP (Tradicijai, Šeimai ir Nuosavybei ginti Organizacija) atsiuntė MŪSŲ LIETUVAI žinią apie jos suruoštą protestą prieš Lietuvą, Latvijos ir Estijos perilgai besitęsiantį pavergimą. Protestas-manifestacija vyko vasario 17 Niujorke, didžiausio judėjimo gatvėj, 5-toj Avenidoj, prieš Jungtinių Tautų rūmus, 6 valandas trukusioj kampanijoj TFP išdalino apie 30.000 lapelių, kalbėjosi su šimtais praeivių, per garsiakalbius skelbė savo pro-

testą:

"Lietuva, Latvija ir Estija vargsta po žiauriu maskvinio slibino jungu. Reikalaujam, kad Jungtinės Tautos greičiau keltų savo balsą protestuodamos prieš šią neteisybę".

"Afganistanas, Nikaragya, Lietuva, Latvija ir Estija – sovietinio imperializmo pavergtos šalys. Tai įrodymas, kad komunizmas nepasikeitė – koks buvo vakar, toks ir šiandien".

"Lietuva, Latvija ir Estija atgavo savo nepriklausomybę prieš 70 metų. Amerikos TFP protestuoja prieš šiandieninį šių tautų pavergimą, vykdomą sovietinio imperializmo".

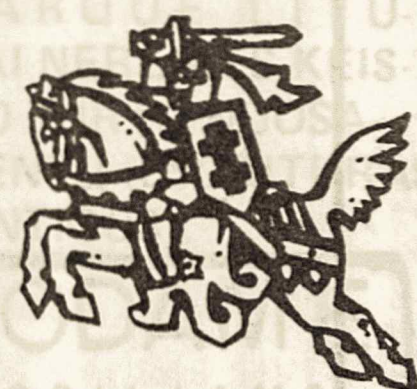
Daugelis amerikiečių domėjosi kampanija ir dalinamais lapiukais. "Skaudu, kad šios tautos jau tiek metų pavergtos, ir mes nieko nedarėm... Man atrodo, kad Amerika turi būti energiškesnė Rusijos atžvilgiu... Šiuo jų 'glasnost' negalima absoliučiai pasitikėti..."

Ir TFP kvietė amerikiečius jungtis ir reikšti Jungtinėms Tautoms protestą prieš Rusijos vykdomą pabaltiečių pavergimą.

GERIAUSIAS BŪDAS UŽSIMOKĖTI MŪSŲ LIETUVOS PRENUMERATA, tai išrasyti čekį, Francisco Gavėnas arba Petras Rukšys ~~vardu~~ ir pasiųsti paprastu paštu.

AR ŽINOTE, KAD
M Ū S Ų L I E T U V A
V. ZELINOS LAIKRAŠČIŲ KIOSKE
AV. ZELINA, 831 ?

KALBĖK LIETUVIŠKAI!

CURSO LITUANO - Fone: 273-0338